

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ การเมือง สังคมได้นั้น ควรควบคู่ไปกับการพัฒนาเยาวชนซึ่งเป็นอนาคตของประเทศ การพัฒนาเยาวชนให้มีพฤติกรรมที่ดีสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้ จะช่วยให้เกิดความสามัคคี รักใคร่กลมเกลียวกันในสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมเล็ก ๆ สู่สังคมใหญ่ ๆ ในระดับประเทศ หากเยาวชนที่เป็นนักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในชั้นเรียน ซึ่งนับว่าเป็นพฤติกรรมที่มีปัญหาอย่างหนึ่งในสังคม ย่อมก่อให้เกิดความรำคาญเดือดร้อนต่อผู้อื่น ตนเอง และสังคม ควรรีบแก้ไขให้หมดไป

ในปัจจุบันปัญหาการจัดการเรียนการสอน ที่ผู้สอนประสบอยู่เสมอเป็นปัญหาเกี่ยวกับตัวผู้เรียนโดยเฉพาะในขณะที่ครูสอน นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม อันได้แก่พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียนพฤติกรรมก้าวร้าว พฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน เช่น เล่นกัน แหย่กัน ลูกจากที่เดินไปเดินมา คุยกันและส่งเสียงดัง ไม่ทำงานที่ครูมอบหมาย พูดแทรกนอกเรื่องที่สอน หยอกล้อ และแกล้งเพื่อน ร้องเพลงเคาะโต๊ะ อ่านการ์ตูน เล่นเกมส์ นั่งโยกเก้าอี้หรือลากเก้าอี้เสียงดัง ซึ่งสอดคล้องกับ สุรนันทา พุ่มวารี (2529) อรอนงค์ วิทยานิพนธ์ (2533) รุ่งทิพย์ ยอดประดู่ (2537) จันทนา ยิ้มน้อย (2537) พบว่าพฤติกรรมที่รบกวนการเรียนการสอน คือพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ไม่ทำแบบฝึกหัด การบ้าน พูดหยาบหนีเรียน แต่งกายผิดระเบียบ ล้อชื่อพ่อแม่ ทำเสียงดัง ลักขโมย ไม่มีระเบียบวินัย เช่นเดียวกับอาตัน และคนอื่น ๆ (Eaton and others. 1956 : 305-307) พบว่าพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของนักเรียนที่ครูประสบมากที่สุด ได้แก่ พฤติกรรมไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจเรียน และขาดระเบียบ

นอกจากนี้ เฮอเบิร์ต (Herbert. 1878) ยังกล่าวว่า เด็กที่มีความผิดปกติทางอารมณ์ จะแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่เรียกว่า ก่อกวนในชั้นเรียน เช่น แทรกแซง ตะโกน ยั่วพูดผิดกาลเทศะ ลูกจากที่นั่ง รบกวนไม่เชื่อฟัง และต่อต้าน จากประสบการณ์ในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยพบว่านักเรียนส่วนหนึ่งมักมีพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนมากขึ้น เช่น คุยกับเพื่อนเสียงดัง พูดแทรกนอกเรื่องที่สอน หยอกล้อและแกล้งเพื่อน ร้องเพลงและเคาะ

โต๊ะ ลูกจากที่นั่งและเดินไปมารอบห้อง พฤติกรรม เหล่านี้จะเป็นปัญหาทำให้การเรียนการสอน ไม่บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ แสงรวี ศุทธิกิจ (2531) จากการ ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการที่ครูใช้ในการแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของ นักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการทำโทษ ซึ่งวิธีการลงโทษนี้จะก่อให้เกิดผลข้างเคียงหลายประการ คือเป็น อุปสรรคต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ เช่น ความกลัว ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งปัญหาเหล่านี้ จะไปรบกวนการเรียนรู้ของนักเรียนคนอื่น (Kazdin. 1980 : 185) นอกจากนี้วิธีการ ลงโทษยังเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ว่าไม่ใช่วิธีแก้ไขพฤติกรรม ดังนั้นพฤติกรรมที่ได้รับการ ลงโทษจึงมีแนวโน้มจะเกิดขึ้นอีกในเวลาต่อมา และการลงโทษยังก่อให้เกิดการต่อต้าน และ พฤติกรรมก้าวร้าวต่อผู้ลงโทษหรือบุคคลอื่น ซึ่งสอดคล้องกับ สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2526 : 27) การแก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ทำได้โดยการให้การเสริมแรง การควบคุมตนเอง การ วางเงื่อนไขเป็นกลุ่ม ส่วนการจัดกิจกรรมกลุ่มและการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงก็เป็นวิธีที่ น่าสนใจ เพราะกิจกรรมกลุ่มได้นำมาใช้พัฒนาพฤติกรรมต่าง ๆ ปิยนุช คนฉลาด (2529) กล่าวว่า เด็กอายุระหว่าง 9-11 ปี มีความต้องการที่จะร่วมกิจกรรมที่เป็นกลุ่มโดยมีความรู้สึก พอใจที่ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมกับเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับ ศรีเรือน แก้วกังวาล (2530) ที่กล่าวว่า ช่วงวัยเด็กตอนปลายอายุประมาณ 9-13 ปี เป็นระยะที่เด็กจะเรียนรู้บทบาทใหม่ คือการเป็น สมาชิกของกลุ่มและการรวมกลุ่ม นอกจากนี้กิจกรรมกลุ่มมีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้บุคคลมี โอกาสในการที่จะปรับปรุง แก้ไข พัฒนาเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม ตลอดจนความคิดเกี่ยวกับ ตนเองและผู้อื่น พชรินทร์ เปรมสมาน (2538)

ดังที่ปรากฏในงานวิจัยดังนี้ เยาวภา กันทรวิชัยกุล (2530) อุดม คชพงษ์ (2538) ได้ศึกษา พบว่าการใช้กิจกรรมกลุ่มมีผลทำให้พฤติกรรมไม่ตั้งใจในห้องเรียน ของนักเรียนมัธยม ศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนป่าโมกษวิทยามิ จังหวัดอ่างทอง ลดลง มีผลต่อพฤติกรรมการตั้งใจเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดช่องลม สังกัดกรุงเทพมหานคร ลดพฤติกรรม ก้าวร้าวของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียน วัดจันทร์ สังกัดกรุงเทพมหานคร และยัง พัฒนาความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถม ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเกษมพิทยาคม กรุงเทพมหานคร เช่นเดียวกับการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงซึ่งพัฒนาโดย วิลเลียม กลาสเซอร์ (William Glasser) ก็เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้รับคำปรึกษามีโอกาสได้สำรวจ ตนเองตามความเป็นจริง มีความรับผิดชอบ ตระหนักและเข้าใจถึงพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมที่ ตนเองต้องการ ตลอดจนช่วยให้ผู้รับคำปรึกษาได้เรียนรู้วิธีการ ที่จะเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเอง โดยพิจารณาวางโครงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน

นอกจากนี้ วัชร ทรัพย์มี (2533) ได้กล่าวถึงหลักการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงไว้ประการหนึ่งคือ การที่บุคคลมีปัญหาหลายประการเกิดจากการไร้ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของตนเอง เมื่อบุคคลสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ปัญหาของบุคคลนั้นก็จะหายไป ส่วนบุคคลที่ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของตนเองได้บุคคลเหล่านั้นก็มีแนวโน้มที่จะบิดเบือนความจริง เขาจะตำหนิผู้อื่น และลืมไปว่าเขามีความรับผิดชอบที่จะต้องแก้ปัญหาโดยพิจารณาจากสภาพความเป็นจริง ดังเช่นงานวิจัยของ พรทิพย์ อินทรโชติ (2536) วัชรินทร์ แยมโสภี (2538) ปิยาพร คัมภีร์พงศ์ (2540) ได้ศึกษาผลการให้คำปรึกษาแบบเผชิญความจริงทำให้พฤติกรรมการรังแกเพื่อนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านพุเตย จังหวัดเพชรบูรณ์ลดลง มีผลต่อการมีวินัยในตนเอง ด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอยุธยาอนุสรณ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และยังมีผลต่อการเพิ่มความรับผิดชอบของนักเรียนประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 โรงเรียนเทคโนโลยีภาคตะวันออก (อีเทค) จังหวัดชลบุรี

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าวิธีการใช้กิจกรรมกลุ่ม และการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง น่าจะเป็นวิธีการที่สามารถนำมาใช้ลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนได้ ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลของกิจกรรมกลุ่ม และการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงว่า วิธีการใดจะสามารถนำมาใช้ในการลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนได้ดีกว่ากัน และจะได้นำวิธีการนั้นมาใช้ในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 4 (สิทธิไชยอุปถัมภ์) ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

เพื่อเปรียบเทียบกิจกรรมกลุ่ม และการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงต่อพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลที่ได้จากการวิจัย จะนำไปเป็นแนวทางให้คุณครูผู้สอน หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำกิจกรรมกลุ่ม และวิธีการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงไปใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน ช่วยทำให้กระบวนการเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง
2. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงและกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนระยะหลังการทดลองแตกต่างกัน
3. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงและกลุ่มควบคุมมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนระยะติดตามผลแตกต่างกัน
4. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมกลุ่มมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนระยะหลังการทดลองกับระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน
5. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมกลุ่มมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนระยะติดตามผลกับระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่ได้รับกิจกรรมกลุ่มมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนระยะติดตามผลกับระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน
7. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนระยะหลังการทดลองกับระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน
8. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนระยะติดตามผลกับระยะก่อนการทดลองแตกต่างกัน
9. นักเรียนที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริงมีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนระยะติดตามผลกับระยะหลังการทดลองไม่แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเทศบาล 4 (สิทธิไชยอุปถัมภ์) ที่มีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน
 - 1.2 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่มีพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน จำนวน 18 คน ซึ่งได้จากการใช้แบบประเมินพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน โดยครูประจำชั้นและผู้วิจัยเป็นผู้ประเมินแล้วสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม และกลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม ๗ ละ 6 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีการลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนแบ่งเป็น 2 วิธี

คือ

2.1.1 กิจกรรมกลุ่ม

2.1.2 การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน หมายถึง การที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่เหมาะสมขณะเรียนหนังสือในชั้นเรียน ทำให้รบกวนการเรียนของนักเรียนคนอื่นที่ต้องการเรียน ได้แก่

- 1.1 คุยกับเพื่อนเสียงดัง
- 1.2 พูดแทรกนอกเรื่องที่สอน
- 1.3 หยอกล้อและแกล้งเพื่อน
- 1.4 ร้องเพลงและเคาะโต๊ะ
- 1.5 การลุกจากที่นั่งและเดินไปมารอบห้อง
- 1.6 นั่งโยกเก้าอี้และลากเก้าอี้เสียงดัง

ถ้านักเรียนแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ ซึ่งสามารถวัดได้โดยการสังเกตพฤติกรรมที่ผู้วิจัยสร้าง ขึ้น 4 พฤติกรรมขึ้นไปถือว่าก่อกวนในชั้นเรียน

2. กิจกรรมกลุ่ม หมายถึง กระบวนการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนโดยมีปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม (Group Interaction) มีการร่วมมือกันในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกัน ได้เรียนรู้ด้วยตนเอง อันก่อให้เกิดการลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียน เทคนิคที่ใช้ในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การอภิปรายกลุ่ม การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กรณีตัวอย่าง และการใช้สถานการณ์จำลองซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 ขั้นการมีส่วนร่วม ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรม หรือคิดแสวงหาวิธีลดพฤติกรรมก่อกวนในชั้นเรียนด้วยตนเอง ผลของการเรียนรู้จะเกิดจากตัวผู้เรียนโดยตรง

ขั้นที่ 2 ขั้นวิเคราะห์ ผู้เรียนจะร่วมกันวิเคราะห์ประสบการณ์การเรียนรู้ทันทีหลังการลงมือปฏิบัติกิจกรรม จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้กว้างขวาง สามารถประเมินความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักตนเองดีขึ้น

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุปและประยุกต์หลักการ ผู้เรียนจะรวบรวมความคิดที่ตนค้นพบและที่ได้จากการแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น แล้วสรุปเป็นหลักการของตนเอง ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ในการลดพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนของตนเองได้

ขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผลผู้เรียนจะเป็นผู้ประเมินผลการเรียนรู้ วิธีลดพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนด้วยตนเอง และของกลุ่ม จากการอภิปรายให้ข้อเสนอแนะติชมร่วมกับสมาชิกในกลุ่ม

3. การให้คำปรึกษากลุ่มแบบเผชิญความจริง หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือนักเรียนโดยเน้นให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม มีความรับผิดชอบ มีความตระหนักถึงพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนของตนเองตามความเป็นจริง ตลอดจนช่วยให้นักเรียนรู้วิธีการที่จะปรับพฤติกรรมของตนด้วยการพิจารณาวางแผนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งสามารถปฏิบัติได้จริง โดยใช้กระบวนการที่มีเป็นเป้าหมายชัดเจนอย่างมีระบบ โดยใช้กระบวนการ 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างสัมพันธภาพ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจ ปลอดภัย และคุ้นเคยกับผู้ให้คำปรึกษา

ขั้นที่ 2 ขั้นสำรวจพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนสำรวจพฤติกรรมที่เป็นปัญหาคือ พฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน

ขั้นที่ 3 ขั้นประเมินพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียนประเมินพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนว่าเหมาะสมหรือไม่

ขั้นที่ 4 ขั้นวางแผน เพื่อให้นักเรียนวางแผนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียน โดยผู้ให้คำปรึกษาจะต้องพิจารณาว่า แผนที่ตั้งไว้นั้นไม่เกินความสามารถของนักเรียนที่จะกระทำสำเร็จ

ขั้นที่ 5 ขั้นปฏิบัติตามแผนเพื่อลดพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนตามที่ระบุไว้ในขั้นที่ 4

ขั้นที่ 6 ขั้นติดตามการให้คำปรึกษา โดยให้สมาชิกในกลุ่มรายงานผลของการลดพฤติกรรมก่อนในชั้นเรียนภายหลังการได้รับคำปรึกษาแต่ละครั้ง